

Vatikánsky pavilón na EXPO 2020 je venovaný problematickej jednote medzi vierovyznaniami a kultúrami

23. novembra 2021 ✝ Krátke správy

V rámci momentálne prebiehajúcej výstavy *EXPO 2020*, ktorá sa koná v Dubaji, sa *Svätá stolica* prezentuje v pavilóne venovanom jednote vierovyznaní a kultúr. Kňaz Tomasz Trafny z *Pápežskej rady pre kultúru*, pôsobiaci ako zástupca komisára uviedol: „*Myšlienky krásy, bratstva a dialógu môžu byť mostom pri budovaní vzťahov medzi národmi, kultúrami a náboženstvami.*“

Výstava je vo veľkej miere zameraná na preukázanie problematickeho vplyvu „arabskej“ kultúry na kresťanskú, aby sa tak dokázala jednak možnosť nekonfliktného spolunažívania náboženstiev a po druhé ukázala neopodstatnenosť aspirácie kresťanstva na kultúrnu nadradenosť voči islamu pochádzajúcemu od polokočovných obyvateľov Arabského polostrova. Problém tohto preceňovania kultúry arabských nomádov, ktorí sa vďaka vojenskej expanzii zmocnili značných častí Rímskej a Perskej ríše, spočíva v zamlčovaní ich závislosti na kresťanských a indoeurópskych kultúrach.

Pavilón napríklad prezentuje údajné výdobytky islamskej kultúry medzi 9. a 13. storočím, pričom ale konkretizuje predovšetkým „*jej prínos k prekladaniu diel z matematiky, astronómie, medicíny, filozofie a poézie*“, ako uvádza agentúra KAI. Každý súdny človek však uzná, že je rozdiel medzi vytvorením niečoho a prekladom. Ako dodáva pôvodný zdroj správy, *Vatican News*: „*Moslimovia prekladali všetko, čo bolo dostupné ich kultúrnemu okruhu.*“

Avšak ani to nie je presná informácia. Preklady antických diel do arabčiny nerobili primárne samotní Arabi, ale nimi podmanené pôvodné nearabské a nemuslimské etniká a kultúry. V samotnom Bagdadskom kalifáte tvorili ministrov, ale aj filozofov, ktorí sprostredkovali byzantskú vzdelanosť monofyzitskí kresťania. Za ich sýrskymi menami (Husajn ibn Isáq, Abú Bišr Mattá, Jahjá ibn 'Adí) by dnes nikto nehľadal kresťanov, ale boli nimi. Navyše musíme počítať s neustálym kultúrnym vyžarovaním Byzantskej ríše. Nie je zaiste bez súvislosti, že arabská filozofia záhadne končí práve v 15. storočí, keď padol Carihrad, pod náporom moslimských Turkov.

Umelému konštruktovi jednoty vierovyznaní a abstraktného ľudského bratstva je podriadená celá koncepcia pavilónu. Otec Presné, ktorý sa podieľal na koncepcii uvádza: „*Pavilón bol navrhnutý tak, aby návštevníkom pripomínal, že sme bratia a sestry a že to, čo nás spája, je dôležitejšie ako to, čo nás rozdeľuje.*“ To je však veľmi pochybná myšlienka, pretože to, čo nás rozdeľuje, sú otázky týkajúce sa spásy duše a tie boli a sú považované za to najdôležitejšie v živote kresťana. Čiže nás rozdeľujú práve tie najdôležitejšie veci a spájajú len okrajové.

Navyše aj tieto okrajové veci je potrebné prezentovať s úctou k realite a nie pod zorným uhlom ideológie ľudského bratstva. Hovoriť napríklad o „*indo-arabských čísliciach*“ a „*indo-arabskej číselnej sústave*“ v matematike, pričom ide v skutočnosti o staré indoeurópske číslice prepísané do arabského písma a následne prenesené do Európy, kde však neprišli do predmatematického prostredia, ale len nahradili už existujúce zapisovanie číslíc, je umelým preceňovaním moslimskej kultúry, ktoré od 18. storočia radi používali protikresťanskí osvietenci ako dôkaz úpadkovosti kresťanstva.

Rovnako problematická je celá nosná myšlienka výstavy, zameraná na jednotu medzi vierovyznaniami. Tá odporuje základnej myšlienke nielen kresťanského náboženstva, ale všetkých náboženstiev, ktoré si nárokuje na výlučnosť spásy. Tieto náboženstvá sa nedopĺňajú, ale vzájomne vylučujú. Len jedno z nich môže byť pravdivé a povinnosťou každého kresťana je veriť, že je to náboženstvo kresťanské. Bez ohľadu na pocity a zážitky, ktoré avizuje v pavilóne monsignor Trafny, keď hovorí: „*Návštevníci zakusujú silný zážitok zo stretnutia a bratstva.*“

BM

Zdroj: KAI, Vatican News, titulný obrázok – wikimedia commons

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/vatikansky-pavilon-na-expo-2020-je-venovany-problematickej-jednote-medzi-vierovyznaniami-a-kulturami/>